

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobkyně: **Turbado EU LLC**, company nr. 0509342,
se sídlem 113 Barksdale Pro Center, 19711 Newark,
Country of Newcastle, Spojené státy americké,
zastoupená JUDr. Alexandrem Kasatkinem, LL.M., advokátem,
se sídlem Husinecká 903/10, 130 00 Praha 3,
proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**,
se sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2017, č. j. 38189/17/5100-41458-711929,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2017, č. j. 38189/17/5100-41458-711929, jímž bylo rozhodnutí Finančního úřadu pro Ústecký kraj ze dne 17. 1. 2017, č. j. 65314/17/2501-80542-507591 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), zrušeno a řízení bylo zastaveno. Nadepsaným prvostupňovým rozhodnutím přitom bylo rozhodnuto o tom, že se návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce ze dne 22. 12. 2016 podanému dne 28. 12. 2016 navrhovatelkou (tj. žalobkyní) nevyhovuje a peněžní prostředky v celkové sumě 193 042 euro se nevylučují z daňové exekuce nařízené exekučním příkazem ze dne 12. 12. 2016, č. j. 2458990/16/2501-80542-507775.

Žaloba

2. Žalobkyně v podané žalobě předně uvedla, že exekučním příkazem na přikázání pohledávky z účtu ze dne 12. 12. 2016, č. j. 2458990/16/2501-80542-507775, prvostupňový orgán postihnul majetek, který patří právě jí, a tudíž byla daňová exekuce vedená ve vztahu k tomuto majetku v rozporu se zákonem, neboť se nejednalo o majetek daňového dlužníka. Prvostupňový orgán tak dle názoru žalobkyně jednal v rozporu se základním principem daňové exekuce, a to postihovat pouze majetek ve vlastnictví daňového dlužníka. Jakákoliv exekuce vedená na majetek třetí osoby je totiž nepřijatelná, přičemž neoprávněně zasahuje do vlastnického práva této třetí osoby garantovaného Listinou základních práva a svobod. Postup prvostupňového orgánu je pak dle žalobkyně též v rozporu s § 5 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), neboť nad míru přípustnou povaze dané věci postihuje majetek třetí osoby. Žalobkyně přitom dle svého tvrzení řádně prokázala v návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce, že se jedná o peněžní prostředky, které dne 20. 12. 2016 zaplatila omylem na účet daňového subjektu vedený u Fio banky, a. s., konkrétně ve výši 193 042 euro. Dle žalobkyně ve věci není postačujícím, že je daňový dlužník majitelem účtu, pokud nedisponuje s vlastními prostředky, přičemž k tomu zmínila komisionářské a správcovské vztahy. Správce daně pak musí vždy řádně zjistit, jaký majetek daňový dlužník vlastní, a to včetně majetku finančního. K tomu slouží postup dle § 180 daňového řádu a další související ustanovení daňového řádu. Dále žalobkyně uvedla, že v daném případě podala reklamaci předmětné platby u Fio banky, a. s., a to v čase, kdy daňová exekuce na bankovní účet daňového subjektu ani nebyla vedena.
3. Nadto žalobkyně poukázala i na Dohodu mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vzájemné podpoře a ochraně investic, dle níž smluvní strany reprezentované státními orgány dbají na to, aby bylo s investicemi subjektů druhé strany vždy zacházeno v souladu s principy ochrany a bezpečnosti, a v žádném případě jim nebylo přiznáno horší zacházení, než je v souladu s mezinárodním právem. Tyto investice nemají být vyvlastněny nebo znárodněny nebo podrobeny přímým, či nepřímým opatřením rovnajícím se vyvlastnění nebo znárodnění. V daném případě má žalobkyně za to, že postupem správce daně dochází k takovým opatřením, kdy jde v zásadě o odnětí vlastnického práva k peněžním prostředkům (tj. vyvlastnění investice), přičemž není dodržen postup dle článku III. odkazované dohody.
4. Žalovaný (resp. prvostupňový orgán) tak dle žalobkyně nesprávně vedl exekuci na majetek, který patří pouze jí, resp. nebyl ve vlastnictví daňového subjektu, přičemž mu tak ani nevzniklo právo na výplatu předmětných peněžních prostředků. Napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvostupňové, je tudíž dle žalobkyně nezákonné.
Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný předložil k výzvě soudu správní spis spolu s písemným vyjádřením k žalobě, v němž nejprve uvedl, že při exekuci příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb postihuje správce daně pohledávku daňového dlužníka vůči poskytovateli platebních služeb, touto pohledávkou je nárok daňového dlužníka [viz § 2662 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“)], nikoliv samotné peněžní prostředky, neboť ty jsou majetkem banky. Podstatné je tedy výlučně to, kdo je majitelem účtu, jelikož pouze majiteli účtu náleží právo disponovat s prostředky na účtu, přičemž právě toto právo představuje pohledávku postiženou daňovou exekucí. Vloží-li finanční prostředky na bankovní účet kdokoliv, bez ohledu na právní důvod vložení těchto prostředků, či případnou neexistenci právního důvodu, okamžikem připsání finančních prostředků na účet se tyto stávají pohledávkou majitele účtu, která však byla v důsledku daňové exekuce přikázána správci daně.
6. Dle žalovaného pak judikatura opakovaně dochází k závěru, že ve sporu, ve kterém se třetí osoba domáhá navrácení prostředků omylem zaslaných na účet povinného postižený exekucí, není pasivně věcně legitimovaná osoba oprávněná z výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu povinného u banky, nýbrž sám povinný (tj. daňový dlužník), který se bezdůvodně obohatil na úkor třetí osoby (tj. žalobkyně). K tomu žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. 20 Cdo 3418/2012. Žalobou napadeným rozhodnutím tak bylo rozhodnutí o návrhu vydané správcem daně zrušeno, jelikož veškeré finanční prostředky na bankovním účtu byly majetkem banky, přičemž výši těchto finančních prostředků odpovídala pohledávka majitele účtu (tj. daňového dlužníka), a právě tato byla exekučním příkazem přikázána správci daně k uspokojení daňového dluhu. Předmětem daňové exekuce tudíž nejsou finanční prostředky, jejichž vyloučení z daňové exekuce žalobkyně navrhuje, nýbrž pohledávka daňového dlužníka za bankou. Z důvodu, že banka není osobou, proti které je daňová exekuce vedena, nejsou daňovou exekucí postiženy samotné finanční prostředky, ale pohledávka z bankovního účtu, která vždy svědčí majiteli tohoto účtu. Žalobkyně přitom není majitelkou účtu postiženého daňovou exekucí, tudíž nemůže být její ani pohledávka z bankovního účtu, která byla přikázána správci daně. Z povahy věci tak žalobkyni nemůže svědčit právo nepřipouštět provedení exekuce. Žalobkyně se pak v řízení před správcem daně domáhala vyloučení majetku z daňové exekuce, přičemž dotčený majetek (omylem poukázané finanční prostředky) ani nebyl předmětem daňové exekuce, proto žalovaný uzavřel, že návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce podaný žalobkyní neměl být správcem daně vůbec meritorně projednán z důvodu absence aktivní legitimace žalobkyně k podání návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce. Řízení tak mělo být už správcem daně zastaveno podle § 106 odst. 1 písm. e) daňového řádu.
7. Za žádných okolností tak nebylo možno vyhovět podanému návrhu na vyloučení finančních prostředků z daňové exekuce, protože finanční prostředky nejsou majetkem postiženým daňovou exekucí příkázáním pohledávky z bankovního účtu. Vlastnické právo k těmto finančním prostředkům zároveň nemůže svědčit jiné osobě než bance, u které je veden exekucí postižený bankovní účet. Pohledávka z bankovního účtu ze zákona náleží výlučně majiteli tohoto bankovního účtu. Kdokoliv, kdo vloží či poukáže finanční prostředky na bankovní účet (bez ohledu na právní důvod), není v okamžiku připsání finančních prostředků na účet jejich vlastníkem a tyto se stávají pohledávkou majitele účtu. Osobě odlišné od majitele bankovního účtu tedy nemůže svědčit právo k majetku. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(pohledávce z bankovního účtu) nepřipouštějící provedení exekuce. Žalobní námitky směřující k závěru, že vlastníkem peněžních prostředků poukázaných na účet dlužníka omylem je nadále žalobkyně, se proto ve své podstatě mýlí s důvody rozhodnutí žalovaného.

Replika

8. V replice žalobkyně plně odkázala na již uplatněnou žalobní argumentaci, přičemž má za to, že vlastnické právo k dotčeným finančním prostředkům patřilo od počátku jí, a tedy není možné, aby byla vedena daňová exekuce na majetek, který nepatří do vlastnictví daňového subjektu.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť účastníci řízení s tím souhlasili.
10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady přitom vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení i zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci zjištěny nebyly.
11. Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Ze správního spisu postoupeného soudu žalovaným přitom byly zjištěny tyto podstatné skutečnosti. Prvostupňový správní orgán jako správce daně nařídil k vymožení daňového nedoplatku obchodní společnosti HB ELEKTRO, s. r. o., (dále jen „daňový dlužník“) exekučním příkazem ze dne 12. 12. 2016, č. j. 2458990/16/2501-80542-507775, daňovou exekuci příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb (Fio banka, a. s.). Dne 28. 12. 2016 byl žalobkyní podán návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce, kterým se tato domáhala konkrétně vyloučení částky 193 042 euro z daňové exekuce vedené proti daňovému dlužníkovi, a to s odůvodněním, že tato částka zůstala jejím majetkem, neboť daňovému dlužníkovi nevzniklo právo na výplatu daných peněžních prostředků. O předmětném návrhu poté bylo prvostupňovým orgánem rozhodnuto tak, že se návrhu nevyhovuje a peněžní prostředky v celkové sumě 193 042 euro se nevylučují z daňové exekuce (viz rozhodnutí Finančního úřadu pro Ústecký kraj ze dne 17. 1. 2017, č. j. 65314/17/2501-80542-507591). Proti nadepsanému rozhodnutí žalobkyně následně podala odvolání, o kterém bylo žalobou napadeným rozhodnutím rozhodnuto tak, že se prvostupňové rozhodnutí ruší a řízení se zastavuje. Dle odůvodnění napadeného rozhodnutí se totiž žalobkyně v řízení před správcem daně domáhala vyloučení majetku z daňové exekuce, který však nebyl předmětem daňové exekuce. Žalovaný tedy uzavřel, že návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce podaný žalobkyní neměl být správcem daně Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vůbec meritorně projednán z důvodu absence aktivní legitimace žalobkyně k podání návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce. Obsahem správního spisu je poté i elektronická komunikace mezi daňovým dlužníkem (jako dodavatelem zboží) a žalobkyní (jako odběratelem zboží) ze dne 12. 12. 2016 a 14. 12. 2016, kde nejprve daňový dlužník upozorňuje žalobkyni na skutečnost, že došlo k zajištění veškerých finančních prostředků, vztahujících se k úhradám na zálohové faktury č. 589 a 590, na jeho účtu ze strany správce daně, na což reaguje žalobkyně „výpovědí“ předmětných smluv s žádostí o okamžité vrácení zaslaných peněžních prostředků ze strany daňového dlužníka. Dále jsou ve spisu založeny i samotné zálohové faktury č. 589 a 590 na dodávku zboží ze dne 12. 12. 2016 na částky 81 560 euro a 111 482 euro mezi nadepsanými subjekty, jakož i potvrzení banky o učiněných platbách, včetně zprávy pro příjemce „HB doplatek“, přehled pohybů na bankovním účtu daňového dlužníka za období od 10. 11. 2016 až do 1. 12. 2016, a žádost žalobkyně o vrácení chybně zaslaných plateb z účtu Fio banky, a. s., ze dne 12. 1. 2017, včetně reklamace předmětných plateb ze dne 10. 1. 2017.

13. Podle § 179 odst. 1 daňového řádu *po nařízení daňové exekuce správce daně na návrh osoby, které svědčí právo k majetku nepřipouštějící provedení exekuce nebo osoby, které je exekučním příkazem ukládána povinnost ohledně takového majetku, popřípadě z moci úřední, rozhodnutím vyloučí z daňové exekuce majetek, kterému svědčí právo nepřipouštějící provedení exekuce; příjemcem tohoto rozhodnutí je dlužník a další osoby, které podaly návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce.*
14. Dle § 190 odst. 1 daňového řádu *daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb se provede odepsáním peněžních prostředků dlužníka z jeho účtu, vedeného v jakékoliv měně, do výše částky uvedené v exekučním příkazu a jejich vyplacením správcí daně. Exekuční příkaz se doručí poskytovateli platebních služeb dříve než dlužníkovi.*
15. Soud na tomto místě nejprve v obecné rovině připomíná, že správce daně je exekučním orgánem, který vede daňovou exekuci, a tedy je zákonem povolán k realizaci státní donucovací moci (§ 177 odst. 2 daňového řádu). Jeho povinností je tak (mimo jiné) ověřit, zda je exekuce podložena vykonatelným exekučním titulem, zda neuplynula prekluzivní lhůta pro vymáhání nedoplatku, jakož i to, zda jsou předmětem daňové exekuce jen majetkové hodnoty daňového dlužníka, neboť pohledávka dlužníka může být nuceně uspokojena pouze postižením jeho majetkové sféry. Na situace, kdy byl daňovou exekucí postižen majetek, k němuž svědčí právo osobě odlišné od daňového dlužníka, a proto je ve vztahu k takovému majetku daňová exekuce nepřípustná, pamatuje právě § 179 daňového řádu upravující možnost vyloučení majetku z daňové exekuce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2016, č. j. 2 Afs 178/2016 - 26). Důvodová zpráva k poukazovanému ustanovení daňového řádu pak konstatuje, že *toto obsahuje úpravu oprávnění každé osoby, v jejíž prospěch svědčí právo nepřipouštějící výkon rozhodnutí, podat po nařízení daňové exekuce u příslušného správce daně návrh na vyloučení tohoto majetku z výkonu rozhodnutí. Jedná se o obdobné ustanovení právní úpravy tzv. excindační žaloby v občanském soudním řádu, přizpůsobené specifickým podmínkám daňového řízení.*
16. Případným je k tomu dále odkázat na rozsudek ze dne 14. 3. 2018, č. j. 1 Afs 394/2017-32, v němž Nejvyšší správní soud, vyslovil, že *„účelem § 179 daňového řádu je poskytnout ochranu třetím osobám, odlišným od dlužníka, jejichž majetek byl exekucí postižen, ačkoliv k tomuto majetku mají právo, jež exekuci nepřipouští“.* Nejvyšší správní soud současně uzavřel, že *„osoba, která činí návrh dle § 179 daňového řádu, je v tomto návrhu povinna uvést tvrzení Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.“*

týkající se uplatňovaného práva k majetku, který je předmětem exekuce, a současně označit důkazy, které mají její tvrzení prokázat. Písemné důkazy k prokázání svých tvrzení je navrhovatel povinen doložit společně s návrhem. Na správci daně pak je, aby v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (§ 8 odst. 1 daňového řádu) posoudil, zda předložené důkazy jsou s to prokázat tvrzení obsažená v návrhu (tedy to, že navrhovateli svědčí právo nepřipouštět exekuci předmětného majetku). (...) Břemeno tvrzení a břemeno důkazní stran prokázání práva nepřipouštět exekuci skutečně tíží navrhovatele, nikoli správce daně. To ostatně odpovídá jak logice daňového řádu, tak občanského soudního řádu (a jeho části třetí, podle které se postupuje v případě excindačních žalob).“ (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2018, č. j. 9 Afs 376/2017 - 87). Smyslem návrhu na vyloučení věci z exekuce a povahou práv zakládajících legitimaci navrhovatele takového návrhu se zabýval také Ústavní soud, který v usnesení ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. II. ÚS 2526/14, dovodil, že „smyslem (účelem) vylučovací žaloby podle § 267 o. s. ř. je totiž poskytnout právní ochranu osobám, které mají k majetku (k věcem, právům nebo jiným majetkovým hodnotám), jenž byl postižen exekucí, takové právo (právní vztah), které nepřipouští, aby nařízená exekuce byla provedena a aby se tak postižený majetek stal zdrojem pro uspokojení oprávněného (srov. odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. srpna 2008, sp. zn. 20 Cdo 3463/2006). K vylučovací žalobě podle § 267 odst. 1 o. s. ř. je aktivně věcně legitimována třetí osoba (osoba rozdílná od oprávněného, dalšího oprávněného a povinného), jejíž věc, právo nebo jiná majetková hodnota byla postižena nařízením exekuce, ačkoli k ní má takové právo (hmotněprávní vztah), které exekuci nepřipouští.“

17. Z výše uvedeného je zřejmé, že vyloučení majetku z exekuce, ať již vedené dle daňového řádu či podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), se může domáhat toliko osoba, jejíž majetek byl exekucí postižen, jinými slovy řečeno osoba, o jejíž majetek se jedná. Opodstatněnost tohoto závěru prokazuje i znění § 179 odst. 4 daňového řádu, v němž je stanovena lhůta pro podání návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce. Podle tohoto ustanovení mohou osoby, které jsou oprávněny podat návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce a které nejsou příjemci exekučního příkazu, své právo uplatnit návrhem u správce daně, který daňovou exekuci nařídil, ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy se o tom, že na jejich majetek byla nařízena daňová exekuce, dozvěděly, nejdéle do zahájení dražebního jednání; pokud tento majetek není předmětem dražby, tak nejdéle do dne, kdy byla daňová exekuce provedena.
18. S ohledem na dříve popsané se tedy v projednávané věci soud musel zabývat zcela zásadní otázkou, zda žalobkyni svědčilo tvrzené právo k předmětným peněžním prostředkům (resp. k pohledávce z účtu u peněžního ústavu) nepřipouštět provedení exekuce. Pouze v případě kladné odpovědi by totiž žalobkyně byla oprávněna uplatnit návrh na vyloučení tohoto majetku z daňové exekuce ve smyslu § 179 daňového řádu. Žalobní tvrzení, v nichž žalobkyně líčí, v čem spočívá její právo k předmětným peněžním prostředkům, přitom vycházelo z toho, že prvostupňový orgán postihnul exekučním příkazem na příkázání pohledávky z účtu daňového dlužníka u poskytovatele platebních služeb majetek, který žalobkyně zaslala omylem na účet daňového dlužníka.
19. Na tomto místě pak nelze pominout právě kontext exekučního řízení (vymezeného procesními a hmotněprávními ustanoveními právního řádu), neboť právě toto řízení rozhodným způsobem determinuje právní vztahy, které jsou pro posouzení řešeného případu klíčové. V této souvislosti je pak třeba odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 2000, sp. zn. 21 Cdo 1774/99, ze dne 14. 12. 2006, sp. zn. 29 Odo 10/2005, ze Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

dne 14. 3. 2002, sp. zn. 20 Cdo 681/2001, ze dne 23. 2. 2005, sp. zn. 20 Cdo 2501/2004, ze dne 10. 4. 2004, sp. zn. 35 Odo 801/2002, ze dne 29. 10. 2010, sp. zn. 29 Cdo 48/2009, ze dne 31. 10. 2012, sp. zn. 20 Cdo 1411/2011, a ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. 20 Cdo 3418/2012. Jejich hlavní myšlenkou totiž je, že „vzhledem k tomu, že výkon rozhodnutí příkazáním pohledávky z účtu se týká pohledávky, kterou má majitel účtu na základě smlouvy o účtu vůči peněžnímu ústavu, vyplývá z výše uvedeného mj. to, že je zcela nerozhodné, či byly peněžní prostředky, které byly na účet uloženy. Předmětem výkonu rozhodnutí příkazáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu není věc (a ani jiný majetek), ale nárok majitele účtu na výplatu peněžních prostředků z účtu (pohledávka z účtu), a tento závěr se při výkonu rozhodnutí prosadí i tehdy, byly-li na postižený účet připsány peněžní prostředky, poukázané na něj třetí osobou omylem“ (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 12. 2015, Pl. ÚS 27/14).

20. Vycházejí ze shora citované ustálené judikatury, plně přílehavé pro daný případ, je tedy nutno konstatovat, že předmětná pohledávka z účtu u peněžního ústavu (resp. předmětné peněžní prostředky ve smyslu tvrzení žalobkyně) nebyla v době jejího příkazání v rámci daňové exekuce ve vlastnictví žalobkyně - nebyla tedy jejím majetkem. Podstatná je totiž z tohoto hlediska pouze skutečnost, kdo je majitelem dotčeného účtu, neboť jedině on má pohledávku z účtu u peněžního ústavu, kterou lze postihnout. Soud tak ve věci neshledal existenci práva žalobkyně, které by bylo způsobilé založit její aktivní legitimaci k podání návrhu na vyloučení pohledávky z účtu u peněžního ústavu z exekuce, neboť zde není právo žalobkyně k majetku nepřipouštějící provedení exekuce podle § 179 odst. 1 daňového řádu. Pokud tedy žalobkyně namítla, že daňovou exekucí vedenou k vymožení nedoplatku daňového dlužníka byl postižen majetek v jejím vlastnictví, lze jen zopakovat, že daňovou exekucí nařízenou nadepsaným exekučním příkazem na příkazání pohledávky z účtu nebyl postižen žádný majetek žalobkyně, a proto nemohlo být ani meritorně rozhodnuto o návrhu žalobkyně na jeho vyloučení z daňové exekuce.
21. Závěr žalovaného, že návrh žalobkyně neměl být prvostupňovým orgánem vůbec projednán z důvodu absence aktivní legitimace k podání předmětného návrhu je tedy zcela správný a podřaditelný pod důvod, pro který žalovaný přistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí a zastavení řízení. Nelze totiž připustit, aby do průběhu daňové exekuce mohl zasahovat a domáhat se vyloučení věcí z exekuce prakticky kdokoli, aniž by mu svědčilo právo k majetku nepřipouštějící provedení exekuce. Jak již bylo nadepsáno, na tomto hodnocení současně nic nemění (resp. nemá žádnou relevanci) ani případný omyl žalobkyně stran poukázání peněžních prostředků na účet daňového dlužníka. Nadto lze v dané věci o tvrzení týkajícím se omylu žalobkyně důvodně pochybovat, a to zvláště s ohledem na obsah elektronické komunikace mezi žalobkyní a daňovým dlužníkem ze dne 12. 12. 2016 a 14. 12. 2016, ve spojení s obsahem zálohových faktur č. 589 a 590 na dodávku zboží ze dne 12. 12. 2016 na částky 81 560 euro a 111 482 euro mezi nadepsanými subjekty, jakož i vzhledem k obsahu žádosti žalobkyně o vrácení chybně zaslaných plateb z účtu Fio banky, a. s., ze dne 12. 1. 2017, včetně reklamace předmětných plateb ze dne 10. 1. 2017, přičemž je zjevné, že se v této části argumentace žalobkyně seznatelným způsobem účelově (dynamicky) vyvíjela. Důvody, pro které žalobkyně za dané situace přistoupila k určitým právním krokům nejprve ve vztahu k daňovému dlužníkovi, poté vůči Fio bance, a. s., a naposledy ke správci daně, jsou s ohledem na možné ekonomické konsekvence případu jistým způsobem pochopitelné, nicméně nejsou jakkoliv právně relevantní ve vztahu k otázce naplnění zákonných podmínek pro zastavení řízení o předmětném návrhu. V posuzovaném případě

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

není s odkazem na výše uvedené závěry sporu o tom, kdo byl majitelem pohledávky z předmětného bankovního účtu, a tudíž je otázka, kdy nebo proč podala žalobkyně reklamaci platby u banky pro samotné hodnocení věci naprosto nerozhodná. Za tohoto stavu je pak pro úplnost možno poukázat na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 2. 2010, sp. zn. 28 Cdo 2771/2009, z něhož plyne, že „*ve sporu o vydání bezdůvodného obohacení vzniklého tím, že peněžní prostředky byly na základě chybného pokynu majitele účtu poukázány na jiný účet, je pasivně věcně legitimován majitel tohoto účtu a nikoli banka, která pokyn provedla.*“, přičemž „*ve skutečnosti se však výkon rozhodnutí provádí příkazáním pohledávky z účtu majitele. Obdobně zákonodárce i při formulaci ustanovení § 38 odst. 6 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách vycházel z pasivní věcné legitimace majitele účtu. Dle citovaného ustanovení je banka povinna i bez souhlasu klienta sdělit osobě oprávněné za účelem výkonu rozhodnutí nebo daňové exekuce bankovní spojení svého klienta, tedy číslo účtu a identifikační kód banky nebo pobočky zahraniční banky a identifikační údaje o svém klientovi, který je majitelem účtu. Stejná povinnost banky platí i ve vztahu k osobě, která prokáže, že v důsledku vlastní chybné dispozice bance nebo pobočce zahraniční banky utrpěla škodu a že se bez tohoto údaje nemůže domoci svého práva na vydání bezdůvodného obohacení ve smyslu občanského zákoníku.*“

22. Pokud žalobkyně stran vedení bankovních účtů dále zcela obecně poukázala i na možnost existence správcovských či komisionářských vztahů, soud v rámci vypořádání této námitky znovu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 1 Afs 394/2017–32, ve kterém dovodil, že „*osoba, která činí návrh dle § 179 daňového řádu je v tomto návrhu povinna uvést tvrzení týkající se uplatňovaného práva k majetku, a současně označit důkazy, které mají její tvrzení prokázat. (...) Břemeno tvrzení a břemeno důkazní stran prokázání práva nepřipouštějícího exekuci skutečně tíží navrhovatele, nikoliv správce daně.*“ Žalobkyně přitom nijak konkrétně netvrdila a ani ničím neprokázala, že by se mělo v řešeném případě právě o takto specifické vztahy (tj. mezi ní a daňovým dlužníkem) jednat. V rámci projednávání věci zároveň nebyl shledán žádný důkaz svědčící pro tento názor, a tudíž soud za daného stavu vyhodnotil tuto naprosto obecně uplatněnou námitku žalobkyně jako irelevantní.
23. Odkázala-li žalobkyně ve své argumentaci také na porušení Dohody mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vzájemné podpoře a ochraně investic, je v této části s ohledem na již dříve konstatované nutno upozornit, že do žádné investice žalobkyně nebylo v řešené věci jakkoliv zasaženo, resp. žádná investice žalobkyně nebyla vyvlastněna. Vyvlastněním je třeba rozumět „*nucené odnětí vlastnického práva ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu a s právními účinky ex nunc*“ (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 5. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 16/93, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 5. 2011, sp. zn. 28 Cdo 1004/2011). Daňovou exekucí postižená pohledávka z účtu u peněžního ústavu nicméně patřila výlučně daňovému dlužníkovi, nikoliv tedy žalobkyni – tj. nebyla jejím vlastnictvím (viz poukazovaná judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího soudu). Nadepsaná dohoda přitom směřuje k ochraně právě vlastnického práva investora před vyvlastněním, znárodněním, popř. jinými zásahy ze strany státních orgánů, ale i jednotlivců. V důsledku jednání žalobkyně, která přikázala peněžní prostředky (ať už z jakéhokoli důvodu) na účet daňového dlužníka, tak mohlo dojít toliko k bezdůvodnému obohacení samotného daňového dlužníka, kdy je příležitým opětovně připomenout závěry plynoucí ze shora uváděné judikatury. Samotný správce daně však už

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

do takového právního vztahu nikterak nezasahuje. Porušení nadepsané dohody tedy v žádném případě nastat nemohlo, a tudíž soud vyhodnotil i tuto námitku za nedůvodnou.

24. Jedná-li se poté o nekonkrétně tvrzené porušení zásad daňového řízení ve smyslu § 5 a násl. daňového řádu, či vlastnického práva žalobkyně chráněného Listinou základních práv a svobod, soud uvádí, že v posuzované věci neshledal žádné takové pochybení žalovaného. Co se týče žalobkyní zmiňované zásady přiměřenosti (§ 5 odst. 3 daňového řádu), tato ukládá správci daně volit jenom takové prostředky, které osoby zúčastněné na správě daní co nejméně zatěžují, ale zároveň ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní, tedy správného zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. V tomto kontextu je však třeba opětovně upozornit na skutečnost, že majetek ve vlastnictví žalobkyně nebyl postupem správce daně ve věci nikterak dotčen. Vlastnické právo žalobkyně tedy učiněným jednáním nebylo jakkoliv zasaženo (popř. zatíženo). Napadené rozhodnutí pak bylo dle hodnocení soudu vydáno v souladu se zákonem, přičemž v rámci provedeného řízení bylo postupováno plně v souladu se zásadami daňového řízení. Soud rovněž neshledal, že by předmětné rozhodnutí bylo stíženo některou z vad, která by způsobovala jeho nicotnost, ať již se jedná o vady výslovně vypočtené v § 105 odst. 2 daňového řádu či o důvody nicotnosti dovozené judikaturou správních soudů.
25. Závěrem soud toliko pro úplnost ve vztahu k obsahu žalobních tvrzení upozorňuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, ze kterého se podává, že *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.“*
26. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti tedy soud uzavírá, že žádné z řádně uplatněných žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.
27. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, přičemž tento ani jejich náhradu nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 13. ledna 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)